

KANCELARIA SENATU

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI

BADK.DPK.133.76.2018 MR

Warszawa, dnia 5 września 2018 r.

P9-38/18	Data wpływu petycji 23 lipca 2018 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 4 września 2018 r.

WYELIMINOWANIE NIEAKTUALNYCH POJĘĆ

TEMAT

**NADZWYCZAJNE ŚRODKI ZASKARŻENIA W USTAWACH
O PARTIACH POLITYCZNYCH
I O RZECZNIKU PRAW OBYWATELSKICH**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Sebastian Adamowicz.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych i ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, w celu uaktualnienia występujących w ustawach nazw nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji podnosi, że celem zaproponowanych zmian jest poprawa treści zapisów wymienionych ustawy poprzez nadanie niektórym przepisom nowego brzmienia.

Wnioskodawca postuluje, aby art. 22 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych otrzymał następujące brzmienie:

„W sprawach o wpis partii politycznej do ewidencji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy, z tym że skarga kasacyjna przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia wpisu z ewidencji.”

W ustawie z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, autor petycji proponuje, aby art. 14 pkt 8 otrzymał następującą treść:

„8) wnieść kasację lub skargę kasacyjną od prawomocnego orzeczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.”

Wymienione ustawy w obecnym brzmieniu posługują się nieaktualnymi nazwami nadzwyczajnych środków zaskarżenia, w sytuacji gdy obowiązujący Kodeks postępowania cywilnego wymienia „skargę kasacyjną”, nie zaś „kasację” i „rewizję nadzwyczajną”.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. –Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.) w **art. 519** stanowi, że od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego może być wniesiona kasacja.

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.) w **art. 398¹** § 1 podaje, że od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie strona, Prokurator Generalny,

Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Wniesienie skargi kasacyjnej przez stronę wyłącza – w zaskarżonym zakresie – wniesienie skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka (§ 2).

Kodeks w **art. 519¹** § 1 stanowi, że od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie – w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego – przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

W sprawach z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli skarga kasacyjna przysługuje tylko w sprawach o przysposobienie oraz o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, chyba że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych (§ 2).

Skarga kasacyjna przysługuje także w sprawach o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką prowadzonych na podstawie konwencji haskiej z 1980 r. (§ 2¹) i mogą ją wnieść Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Dziecka lub Rzecznik Praw Obywatelskich w terminie czterech miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia (§ 2²).

W postępowaniu rejestrowym skarga kasacyjna przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia z rejestru podmiotu podlegającego rejestracji (§ 3).

Skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach dotyczących: przepadku rzeczy; zarządu związanego ze współwłasnością lub użytkowaniem; zabezpieczenia spadku i spisu inwentarza, wyjawienia przedmiotów spadkowych, zarządu spadku nieobjętego oraz zwolnienia wykonawcy testamentu; zniesienia współwłasności i działu spadku, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych oraz likwidacji niepodjętych depozytów (§ 4).

Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 580) w **art. 22** wskazuje, że w sprawach o wpis partii politycznej do ewidencji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów tej ustawy, z tym że kasacja przysługuje tylko od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia wpisu z ewidencji.

Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 958 ze zm.) w **art. 14** stwierdza, że po zbadaniu sprawy rzecznik może:

- 1) wyjaśnić wnioskodawcy, że nie stwierdził naruszenia wolności i praw człowieka i obywatela;
- 2) skierować wystąpienie do organu, organizacji lub instytucji, w których działalności stwierdził naruszenie wolności i praw człowieka i obywatela; wystąpienie takie nie może naruszać niezawisłości sędziowskiej;
- 3) zwrócić się do organu nadrzędnego nad jednostką, o której mowa w pkt 2, z wnioskiem o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa;
- 4) żądać wszczęcia postępowania w sprawach cywilnych, jak również wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu - na prawach przysługujących prokuratorowi;
- 5) żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu;
- 6) zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi;
- 7) wystąpić z wnioskiem o ukaranie, a także o uchylenie prawomocnego rozstrzygnięcia w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach;
- 8) wnieść kasację lub rewizję nadzwyczajną od prawomocnego orzeczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

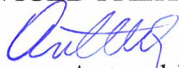
INFORMACJE DODATKOWE:

Do czasu nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego z dnia 22 grudnia 2004 r. postępowanie cywilne opierało się na trzech instancjach, a środkiem odwoławczym służącym w stosunku do orzeczeń wydanych w drugiej instancji i przenoszącym rozpoznanie sprawy do trzeciej instancji była kasacja. Wspomniana nowela k.p.c. dotychczasową kasację zastąpiła nadzwyczajnym środkiem odwoławczym skargą kasacyjną.

OPRACOWAŁA

Monika Ruszczyk

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz